

Pravilnik TÜV SÜD grupe o ispitivanju i certificiranju

Područje primjene:

Ovaj Pravilnik o ispitivanju i certificiranju važeći je za TÜV SÜD grupu.

Konkretno se odnosi na sljedeća društva:

Društvo	Web adresa
TÜV SÜD Automotive GmbH	www.tuev-sued.de
TÜV SÜD America Inc.	www.tuvam.com/tools/custforms.cfm
TÜV SÜD BABT	www.tuv-sud.co.uk/babt
TÜV SÜD Czech	www.tuv-sud.cz
TÜV SÜD Industrie Service GmbH	www.tuev-sued.de
TÜV SÜD Management Service GmbH	www.tuev-sued.de
TÜV SÜD Product Service GmbH	www.tuev-sued.com/ps_reg
TÜV SÜD PSB Pte Ltd.	www.tuv-sud-psb.sg
TÜV SÜD Rail GmbH	www.tuev-sued.de
TÜV SÜD South Asia	www.tuev-sued.de

U daljem tekstu gore navedena Društva se zajednički nazivaju TSC (TÜV SÜD Company).

Ovaj Pravilnik o ispitivanju i certificiranju primjenjuje se na:

- ispitivanje i certificiranje proizvoda, usluga i projekata (u daljem tekstu: proizvodi)
- auditiranje i certificiranje sistema upravljanja (u daljem tekstu: sistemi)

Ovaj Pravilnik o ispitivanju i certificiranju zamjenjuje prethodnu verziju i stupa na snagu 16.12.2013., te ostaje važeći do izdavanja nove verzije.

U slučaju bilo kakvih dvojbi, za poslove vezane za certifikacijska tijela sa sjedištem u Njemačkoj mjerodavnom će se smatrati njemačka verzija. Za sva ostala certifikacijska tijela mjerodavna je verzija na engleskom jeziku.

Ovaj Pravilnik o ispitivanju i certificiranju primjenjuje se u okviru pravnog sistema države relevantnog za usluge tražene od certifikacijskog tijela.

Ovaj Pravilnik o ispitivanju i certificiranju sastoji se od nekoliko odjeljaka (modula); pri čemu se opći odjeljak A odnosi na sva društva TSC; ostali odjeljci se na odgovarajući način primjenjuju i prema potrebi se neki njihovi dijelovi mogu dopuniti, izmjeniti odnosno proglasiti nevažećim.

U okviru odjeljka C, pozivanje na certifikacijsko tijelo ili TSC tumačiće se kao upućivanje na certifikacijsko tijelo Društva kojeg se to tiče. Ukoliko postoje bilo kakve protivrječnosti između pojedinih dijelova odjeljka C i ostalih dijelova ovog dokumenta, prednost imaju dijelovi odjeljka C.

Sadržaj	Strana
Modul A) Opća pravila	4
Modul B1) Posebna pravila za ispitivanje i certificiranje proizvoda	12
Modul B2) Posebna pravila za auditiranje i certificiranje sistema upravljanja	16
Modul C2) Posebna pravila za auditiranje i certificiranje određenih sistema upravljanja od strane TÜV SÜD Management Service GmbH (TÜV SÜD MS)	21

Modul A) Opća pravila

A-1 Općenito

A-1.1 Ovaj Pravilnik o ispitivanju i certificiranju primjenjuje se za ispitivanja, audite, te postupke za ocjenu usklađenosti prema EC direktivama, ili prema drugim osnovama, kao i za sve ostale certifikacijske aktivnosti koje provodi TSC. Usluge koje nudi TSC uključuju i pružanje informacija o normativnim zahtjevima ili postupcima odobravanja.

A-1.2 Po izdavanju prvog certifikata klijent automatski postaje učesnik certifikacijskog sistema TÜV SÜD i to ostaje sve dok ima najmanje jedan važeći certifikat. Certifikat postaje važeći tek nakon ispunjenja svih financijskih i tehničkih zahtjeva u vezi s ispitivanjem/auditom i certifikacijom proizvoda/ sistema. Ukoliko se certifikat dodjeli pod određenim uslovima, nositelj certifikata se obavezuje da će ispuniti ove uslove unutar utvrđenih rokova.

A-1.3 Prije naručivanja, klijent je dužan obavijestiti TSC o nazivu i relevantnim aktivnostima bilo koje druge organizacije koja je na sličan način već ispitala/ auditirala/certificirala isti proizvod ili sistem ili je taj proces u toku.

Uz svaku narudžbu klijent se obavezuje da će se pridržavati pravila iz aktuelne verzije Pravilnika o ispitivanju i certificiranju kao jednog od uvjeta ugovora. Postojeći ugovorni odnosi regulirani su važećim verzijama ovog Pravilnika o ispitivanju i certificiranju.

Važećoj verziji Pravilnika o ispitivanju i certificiranju može se pristupiti putem interneta na web adresama pojedinih TSC navedenim u tabeli na stranici 1 ili se na zahtjev može poslati.

A-1.4 Certifikacijsko tijelo relevantnog TSC-a pregleda dokumente dostavljene od strane ispitivača/auditora. Provođenjem odgovarajućeg postupka, ono odlučuje da li će se certifikat izdati, i obrađuje nesporazume/žalbe u vezi sa certificiranjem.

Žalbe i pritužbe se direktno upućuju certifikacijskim tijelima relevantnog TSC. Certifikacijska tijela imaju dokumentirane procedure (Upravljanje prigovorima i pritužbama) koje koriste prilikom obrađivanja pritužbi. Opis ovih procedura dostupan je javnosti.

Certifikacijsko tijelo će pritužbe od certificiranog klijenta proslijediti u primjerenom roku svim zainteresiranim stranama.

A-1.5 Certifikati, uvjerenja o usklađenosti, potvrde o ispitivanju bazirane na EC direktivama, standardima i ostalim kriterijima odnose se na verzije relevantnih direktiva, standarda i ostalih kriterija koje su važeće na datum izdavanja certifikata.

Ukoliko ne postoji drugi dogovor u pisanom obliku, certifikacijsko tijelo izdaje certifikat, ili neku drugu potvrdu, samo ako proizvod ili sistem ispunjava sve zakonske zahtjeve, primjenjive standarde i druge relevantne kriterije vezane za certifikaciju, u trenutku njegovog izdavanja.

Dodijeljeni certifikat ne predstavlja izjavu o prodajnoj sposobnosti certificiranog proizvoda.

S tim u vezi, vrijeme ispostavljanja narudžbe ili zaključivanja ugovora je nebitno.

Nositelj certifikata mora u svakom trenutku imati certifikat kompletiran sa svim pripadajućim prilogima koji su sa njim izdati. Certifikat (i sve njegove kopije) nisu prenosivi i ostaju u vlasništvu TSC-a.

Certifikati koji su izdati samo prema EC direktivama ne daju za pravo nositelju da koristi kontrolni znak TÜV SÜD. U slučaju potrebe svako dokazivanje CE oznake o usklađenosti je u isključivoj nadležnosti osoba navedenih u mjerodavnoj Direktivi.

- A-1.6 Naručitelj mora osigurati da auditori/predstavnici ovlaštenih tijela (npr. nadležni državni organ, akreditacijsko tijelo ili nositelj certifikacijske sheme) mogu učestvovati u takozvanom posmatranju audita u poslovnim prostorijama naručitelja/proizvođača i/ili njihovog podizvođača/dobavljača.
- A-1.7 Ako aktivnosti na licu mjesta (npr. auditi, inspekcije itd.) koje provodi osoblje TÜV SÜD, zahtijevaju osobnu zaštitnu opremu, TÜV SÜD će se prije svake posjete sa naručiteljem dogovoriti o njenom obezbjeđenju.
- A-1.8 Ukoliko uz kompjutersku kopiju postoji štampana kopija izvještaja s ispitivanja/audita, štampana kopija izvještaja s ispitivanja/audita predstavlja pravno obvezujući dokument.
- A-1.9 Uz svaki certifikat postoji validan ugovor/narudžba za certificiranje.

Certifikacijski ugovor/narudžba/partnerstvo u sistemu certificiranja može biti u potpunosti ili djelomično raskinut: ukoliko pojedinačne ugovorne odredbe, ugovorne smjernice/pravila/procedure ili smjernice/pravila certifikacijskih tijela ili drugih ovlaštenih tijela (npr. nadležni državni organ, akreditacijsko tijelo ili nositelj certifikacijske sheme) ne odrede druge otkazne rokove.

I Raskid ugovora **bez navođenja razloga:**

- a. kod certifikacije sistema: uz obavještenje od tri (3) mjeseca prije narednog predviđenog datuma audita (za nadzorni i za recertifikacijski audit) od strane nositelja certifikata ili TSC.

b. kod certifikacije proizvoda: uz obavještenje od dva (2) mjeseca prije završetka kalendarske godine kad raskida nositelj certifikata ili sa obavještenjem jednu (1) godinu prije završetka kalendarske godine kada raskida TSC.

c. kod certifikacije sistema zasnovane na EC direktivama za TSC važi jednako kao kod I.b.

II Raskid ugovora **s razlogom**: po odluci stranke koja pokreće raskid sa ili bez obavještenja, posebno (ali ne i jedino) kada je certifikat izdat na osnovu certifikacijskog ugovora/narudžbe, certifikat može biti povučen, opozvan ili ograničen u zavisnosti od pravila navedenih u paragrafima A-2.1 i A-2.3.

Raskidi ugovora moraju biti urađeni u pisanoj formi.

Ukoliko iz bilo kojeg razloga istekne važenje certifikata, u isto vrijeme prestaje važiti osnovni certifikacijski ugovor/narudžba.

U slučaju da posljednji certifikat nositelja nije više važeći, članstvo nositelja u certifikacijskom sistemu TÜV SÜD-a se obustavlja.

Bilo koja neizmirena potraživanja moraju se isplatiti. Bilo koji troškovi nastali za predstojeći nadzor ili audit/ispitivanje certificiranog sistema ili proizvoda trebaju biti naplaćeni.

Zahtjevi ovog Pravilnika o ispitivanju i certificiranju ostaju važeći do tri (3) godine nakon završetka certifikacijskog ugovora/narudžbe i/ili u slučaju njegovog isteka, opozivanja ili povlačenja certifikata iz dijela povezanog s ugovorom/narudžbom.

A-1.10 Ukoliko bilo koja pojedinačna odredba ovog Pravilnika o ispitivanju i certificiranju ili bilo koji dio bilo koje odredbe postane nevažeći ili neprimjenjiv, to ne utiče na valjanost ostatka Pravilnika o ispitivanju i certificiranju. U tom slučaju, nevažeća i/ili neprimjenjiva odredba će biti zamijenjena sa odgovarajućom odredbom koja treba da po značenju, duhu i cilju bude što je moguće sličnija nevažećoj i/ili neprimjenjivoj odredbi.

A-2 Prestanak važenja, povlačenje, opoziv, ograničenje ili suspenzija certifikata

A-2.1 Certifikat ističe automatski ili se smatra povučenim ukoliko:

A-2.1.1 istekne naznačeni period važenja ili iz nekog drugog razloga prestane ugovorna osnova za korištenje certifikata i/ili kontrolnog znaka;

- A-2.1.2 nositelj certifikata postane predmet zakonskog stečaja ili ako napravi bilo kakav aranžman sa svojim zajmodavcima; ili ukoliko nositelj certifikata za vođenje poslova mora imenovati upravitelja, a o tome u roku od 4 sedmice ne obavijesti nadležno certifikacijsko tijelo;
- A-2.1.3 nositelj certifikata prekine relevantne poslovne aktivnosti;
- A-2.1.4 se promijene zahtjevi na kojima se certifikat temelji (npr. zahtjevi nadležnog državnog organa, akreditacijskog tijela, nositelja certifikacijske sheme, tehnički propisi itd.) osim ako nositelj certifikata ne dokaže, o svom trošku, u određenom vremenskom periodu, kroz ponovno ispitivanje i auditiranje od strane TÜV SÜD, da proizvod ili sistem odgovara novim zahtjevima ili tehničkim propisima;
- A-2.1.5 temeljni (osnovni) certifikat postane nevažeći;
- A-2.1.6 je nositelj certifikata obavezan da povuče proizvod/certificiranu uslugu sa tržišta;
- A-2.2 Certifikacijsko tijelo povezanog TSC je ovlašteno da po svom izboru povuče ili opozove certifikat sa ili bez obavještenja ukoliko:
- A-2.2.1 daljnja upotreba kontrolnog znaka/certifikata više nije opravdana, tj. nema više smisla u kontekstu tržišta ili je zakonom zabranjena; u tim slučajevima, ako je to moguće, TSC će obezbijediti alternativni znak;
- A-2.2.2 vodi pogrešnom zaključku ili se provodi neovlašteno oglašavanje, posebno u vezi s kontrolnim znakom ili certifikatom; ili ako se kontrolni znak ili certifikat zloupotrebljava; ili ako zakonski zahtjevi nisu zadovoljeni u trenutku kada se proizvod plasira na tržište; ili ako nositelj certifikata dozvoljava takvu zloupotrebu;
- A-2.2.3 nositelj certifikata ne isplati TSC nepodmirene račune u roku od 4 sedmice, unatoč upozorenjima koje je primio povodom toga. Nepoštivanje djelomičnih uplata također može dovesti do povlačenja svih certifikata;
- A-2.2.4 nositelj certifikata proglasi stečaj ili sličnu radnju ili ako je započinjanje takvih radnji odbijeno zbog nedostatka imovine;
- A-2.2.5 nositelj certifikata prekrši odredbe ovog Pravilnika o ispitivanju i certificiranju i/ili s njim povezanog dijela poslovnog ugovora/narudžbe, osim ako takav prekršaj nije rezultat pojedinačnih beznačajnih radnji ili slučajeva nepažnje.
- TSC ima pravo, ali ne i obavezu, da nositelju certifikata dadne rok za ispravku prekršaja;

- A-2.2.6 certifikacijsko tijelo smatra da certificirani proizvod ili sistem nije usklađen sa standardom, ili ako nositelj certifikata nije uskladio proizvod ili sistem sa izmijenjenim ili novim izdanjem standarda, u roku kojeg je odredilo certifikacijsko tijelo, ili ako je nositelj prekršio bilo koji od uvjeta navedenih na certifikatu;
- A-2.2.7 je nositelj certifikata dao netačne podatke TSC-u ili TSC-u nije dao važne podatke koji su značajna osnova za certificiranje;
- A-2.2.8 se nositelj certifikata ne pridržava izmjena u Pravilniku o ispitivanju i certificiranju i/ili odgovarajućem dijelu poslovnog ugovora/narudžbe (npr. aktuelne cijene i takse) u roku od 6 sedmica nakon što su te izmjene stupile na snagu pri čemu ih je nositelj certifikata imao mogućnost uzeti u obzir;
- A-2.2.9 se ispostavi da nositelj certifikata od samog početka nije ispunio zahtjeve za izdavanje certifikata.
- A-2.3 Na osnovu razloga koji su navedeni u gornjim slučajevima (A-2.1 i A-2.2), certifikati se mogu vremenski i sadržajno ograničiti ili suspendirati
- A-2.4 Certifikacijsko tijelo odgovarajućeg TSC ima pravo javno objaviti detalje o isteku, povlačenju, opozivu, ograničenju ili suspenziji certifikata. U svim takvim slučajevima, daljnje reklamiranje ili upotreba certifikata/znaka ili TSC imena se zabranjuje. Certifikat koji je istekao, koji je povučen ili je opozvan će se, prema njegovoj pismenoj odluci, odmah vratiti certifikacijskom tijelu i/ili uništiti. Unaprijed plaćene naknade za licencu se neće vraćati; one koje nisu još plaćene moraju biti plaćene u cjelosti.
- A-2.5 Osim u slučajevima nastalim kao posljedica postupanja s lošom namjerom i grube nepažnje, TSC nije odgovoran za bilo kakvu štetu po klijenta nastalu zbog neizdavanja, isticanja, povlačenja, opozivanja, ograničavanja ili obustavljanja certifikata.

A-3. Oglašavanje; javno objavljivanje certifikata, kontrolnih oznaka i izvještaja o ispitivanju; informiranje

- A-3.1 Certifikat ili oznaka koja se odnosi na sistem upravljanja može se koristiti samo za promoviranje odnosnog sistema. Certifikat proizvoda (sve dok je oznaka odobrena) ili kontrolna oznaka za proizvod može se koristiti samo za promoviranje certificiranog proizvoda.

Korištenje TSC oznake za promoviranje proizvoda nije dozvoljeno u slučajevima kad je izdat samo certifikat o usklađenosti ili certifikat sistema upravljanja. U zakonski nereguliranom području, TSC kontrolna oznaka označava dobrovoljnu certifikaciju, što se s tim u vezi treba identificirati. Ispravno označavanje i odgovarajuće informiranje nije u nadležnosti TÜV SÜD.

Nositelj certifikata preuzima punu odgovornost za upotrebu i zakonitost svih izjava vezanih za izdati certifikat, kontrolni znak i/ili izvještaj o ispitivanju/auditu certificiranog sistema/proizvoda, kao i za ispravnu primjenu/promociju od strane njegovih kupaca.

Posebno kad se promovira proizvod koji je dobrovoljno ispitivan, svako oglašavanje treba ukazati na aspekt dobrovoljnosti, kao i na standard ili na subjekt koji je izdao taj standard.

Izvještaji o ispitivanju/auditu, koje izdaje TSC, moraju se navoditi sa njihovim tačnim i potpunim tekstom, uz upisivanje datuma izdavanja. Za upotrebu izvještaja s ispitivanja/audita kojeg izdaje TSC, ili je izdat pod imenom TSC, u reklamne svrhe, mora se prethodno dobiti pismeno odobrenje.

Ukoliko prethodno, u pisanoj formi, nije izdato odobrenje od strane nadležnog certifikacijskog tijela TSC važi sljedeće:

- Djelimični ili cjelokupni Izvještaji ne smiju se reproducirati.
- Upotreba ili pozivanje na izvještaje ili ime TSC u reklamne svrhe nije dozvoljeno.

Isto važi i za sva obavještenja od strane klijenta, prodajne promocije, kolaterale i sl. u digitalnim, audio ili printanim medijima.

Ako je to odobreno prema gore navedenim odredbama, izvještaji koji su urađeni od TSC mogu se citirati samo sa njegovim tačnim i kompletnim tekstom, uz navođenje datuma izdavanja.

Bilo koji dio izvještaja (o ispitivanju, uporednim ispitivanjima, auditima i drugih izvještaja) urađenih od strane TSC ne smije se koristiti radi ukazivanja ili impliciranja da

- TSC odobrava, preporučuje ili podržava klijenta ili proizvođača ili dobavljača ili korisnika proizvoda ili da
- TSC odobrava, preporučuje ili podržava sam proizvod.

A-3.2 TÜV SÜD ima pravo, radi informiranja klijenata, te u marketinške svrhe, javno objaviti nazive nositelja certifikata, provjeravane proizvode i auditirane sisteme.

TSC treba da omogući uvid u propisane evidencije (zapise) neposredno nadležnim organima (npr. Regulatornim organima, akreditacijskom tijelu ili nositelju certifikacijske sheme (postupka).

Certifikacijsko tijelo će sve čuvane zapise o klijentima i certificiranim proizvodima i sistemima smatrati povjerljivim, osim ako mu nije drugačije naloženo od strane suda ili ovlaštenog tijela (npr. nadležnog državnog organa, akreditacijskog tijela ili nositelja certifikacijske sheme). U tom smislu, obaveza čuvanja poslovne tajne primjenjuje se jednako na sve uposlenike i saradnike TSC.

Vlasnik certifikata dobija vremenski ograničeno pravo za korištenje certifikacijske marke u reklamne svrhe prema smjernicama TSC. Ovo pravo je ograničeno na period važenja certifikata.

Certifikacijska marka ne smije, zbog dovođenja u zabludu, biti povezana ili kombinirana sa bilo kojim drugim elementima (npr. logotip, slogan, grafika).

Certifikacijska marka može se koristiti samo onako kako je prikazana na certifikatu.

Sadržaj i dizajn certifikacijske marke ne smiju se mijenjati, a ako se mjenja veličina moraju se zadržati proporcije. Konkretno, u certifikacijsku marku (oznaku) nije dozvoljeno stavljanje bilo kakvog dodatnog teksta.

Vlasnik certifikata se obavezuje da će obešteti TSC u slučaju bilo kakvih potraživanja od trećih osoba proisteklih kao rezultat korištenja certifikacijske marke i/ili certifikata u suprotnosti s ovim ugovorom. Isto se odnosi i na slučajeve u kojima postoje pritužbe od trećih strana koje su nastale radi promotivnih izjava od strane klijenta.

Upotrebljena certifikacijska marka ne smije stvarati dojam da certificirano poduzeće ili njeni zaposlenici pripadaju TÜV SÜD Group.

Korištenje certifikacijske marke ne smije ugroziti ulogu TSC kao neovisne treće strane

- A-3.3   Klijenti:
- A-3.3.1   moraju ispunjavati zahtjeve certifikacijskog tijela koji se odnose na navođenje njihovog certifikacijskog statusa u komunikacijskim medijima (npr. internet, brošure, reklamni materijali i ostali dokumenti);
  - A-3.3.2   će po suspenziji, isteku važenja, opozivu ili povlačenju certifikata prekinuti upotrebu svojih reklamnih materijala koji se pozivaju na njihov certifikacijski status, u skladu sa uputama primljenim od strane certifikacijskog tijela;
  - A-3.3.3   će izmjeniti svoje reklamne materijalne ukoliko je smanjeno područje važenja certificiranja;
  - A-3.3.4   neće davati niti dopustiti da se daju bilo kakve pogrešne izjave o njihovoj certifikaciji;
  - A-3.3.5   neće koristiti certifikacijsku dokumentaciju ili njene dijelove na pogrešan način niti će dopustiti takvu upotrebu;
  - A-3.3.6   neće učiniti niti će dopustiti bilo kakvo upućivanje na njihov certificirani sistem upravljanja koje može podrazumijevati certifikaciju proizvoda (uključujući i usluge) ili na proces certifikacije od strane certifikacijskog tijela (napomena: ovo uključuje i laboratorijska ispitivanja, izvještaje o kalibraciji ili inspekciji itd.);

- A-3.3.7 neće učiniti niti će dozvoliti sticanje dojma da se certifikat odnosi na aktivnosti koje su izvan područja njegovog važenja;
- A-3.3.8 neće koristiti niti će dopustiti korištenje certifikata na način koji bi diskreditirao certifikacijsko tijelo i/ili nosioca certifikacijske sheme (postupka) ili ugrozio povjerenje javnosti.
- A-3.3.9 ne smiju koristiti logotip kompanije, niti slogan "Odaberite sigurnost. Dodajte vrijednost", niti koristiti korporativni dizajn TÜV SÜD.

A-4 Čuvanje ispitnih uzoraka i dokumentacije

Ukoliko klijenti posjeduju uzorke ispitivanja i pripadajuće dokumente, oni su dužni da ih zadrže do deset (10) godina nakon isteka certifikata ili nakon što je posljednji proizvod obuhvaćen certifikatom plasiran na tržište, u zavisnosti od toga koji je period duži.

Dokumentaciju s certificiranja sistema upravljanja potrebno je čuvati dok je certifikat važeći, plus najmanje tri (3) godine.

Sve druge zakonske odredbe, koje su većeg nivoa od odredbi iz gornjeg stava, ostaju nepromijenjene.

Zahtjevi za naknadu štete od TÜV SÜD-a ili TSC-e će biti isključeni, posebno ako klijent nije u mogućnosti priložiti ispitni uzorak/dokument kojeg je zadržao ili mu je vraćen u nepromijenjenom stanju.

A-5 Kršenje Pravilnika o ispitivanju i certificiranju

TSC je ovlašten da traži isplatu ugovorne kazne u iznosu do 225.000 EUR ukoliko nositelj certifikata sopstvenom krivnjom krši odredbe ovog Pravilnika o ispitivanju i certificiranju. Ovo naročito važi u slučaju ako se proizvod, koji je označen kontrolnim znakom, nudi na prodaju ili se reklamira prije izdavanja certifikata ili ako se vrši nedozvoljeno reklamiranje, ili ukoliko dođe do zloupotrebe certifikata ili kontrolnog znaka.

Nositelj certifikata je odgovoran za plaćanje računa ako se TSC-u ispostave od strane ovlaštenih tijela (npr. nadležnog državnog organa, akreditacijskog tijela ili nositelja certifikacijske sheme) ili za troškove koji su direktno nastali od strane certifikacijskog tijela ili kontrolnog laboratorija koji su proistekli krivnjom nositelja certifikata, a posebno ako su uzrokovani kršenjem odredbe Pravilnika o ispitivanju i certificiranju. Ovo naročito važi ukoliko su postupci TSC-a rezultat uputa koje je izdao nadzorni organ ili drugih upozorenja, i ako su se ta upozorenja pokazala kao osnovana.

Modul B1) Posebna pravila za ispitivanje i certificiranje proizvoda

B1-1. Ispitivanje

- B1-1.1 Klijent će TSC-u predati narudžbu za ispitivanje, te će obezbijediti potrebne uzorke za ispitivanja i njihovu dokumentaciju bez ikakve naknade. TSC će po vlastitom nahođenju provesti ispitivanje u svom ili eksternom kontrolnom laboratoriju, i sačiniti sažeti izvještaj.
- B1-1.2 Nakon ispitivanja, TSC će odstraniti ispitane uzorke po paušalnoj cijeni po uzorku ili će ih, po njegovoj izričitoj molbi vratiti klijentu o njegovom trošku. TSC neće čuvati uzorke ali može tražiti od klijenta da to učini. Ukoliko je ispitivanje prekinuto na više od mjesec dana, TSC može vratiti uzorak ili ga čuvati uz paušalnu naplatu naknade za svaki mjesec ili dio mjeseca koji protekne do nastavka ispitivanja.
- B1-1.3 TSC je ovlaštena da ovlaštenom tijelu (npr. nadležnom državnom organu, akreditacijskom tijelu ili nosiocu certifikacijske sheme) omogući pristup zapisima s ispitivanja, kao i ispitnom uzorku, ukoliko je to potrebno. Svaki drugačiji sporazum je nevažeći.
- B1-1.4 TSC ne preuzima odgovornost ukoliko se uzorci za ispitivanje izgube ili oštete za vrijeme ispitivanja ili zbog provale, krađe, udara groma, vatre, vode itd.
- B1-1.5 TSC ne pruža savjetodavne usluge za dizajn i razvoj proizvoda niti za uspostavljanje sistema.

B1-2. Certificiranje

Nakon uspješnog završetka ispitivanja proizvoda, TSC će dodijeliti certifikat, sa ili bez odobrenja za korištenje kontrolnog znaka. Ukoliko certificiranje proizvoda ne uključuje nadziranje proizvodnje, proizvod ne smije biti označen kontrolnim znakom. Pri certificiranju proizvoda koje uključuje izdavanje kontrolnog znaka primjenjuju se sljedeća pravila:

- B1-2.1 Pored pozitivnih rezultata ispitivanja proizvoda, pri početnoj inspekciji na proizvodnoj lokaciji ne smije biti nikakvih prigovora. Daljnje korištenje kontrolnog znaka zavisi od redovnih inspekcija/audita (praćenje napretka, vidi ispod).
- B1-2.2 Nositelj certifikata može koristiti samo certifikacijske oznake definirane u certifikatu za određene modele navedene na certifikatu.

Nositelj certifikata je odgovoran za kontrolu korištenja certifikacijske oznake i mora osigurati da se certifikacijska oznaka koristi samo u kombinaciji sa certifikatom kojim se potvrđuje identitet vlasnika i određeni broj certificiranih modela.

Nosilac certifikata ne može prenijeti prava korištenja certifikata trećim stranama.

Ako certifikat za proizvod postane nevažeći, proizvodi koji su navedeni na certifikatu ne smiju biti dostupni na tržištu sa certifikacijskom oznakom ili u slučaju CE-oznake sa brojem notificiranog tijela.

Nosioci povučениh ili opozvanih certifikata moraju pored toga ukloniti certifikacijsku oznaku sa svih dostupnih proizvoda ili uništiti te proizvode i omogućiti certifikacijskom tijelu da provjeri ove mjere.

B1-2.3 Kontrolne oznake TSC mogu se koristiti samo za proizvode koji su usklađeni sa uspješno ispitanim tipom proizvoda i sa specifikacijama koje su navedene u izvještaju sa ispitivanja ili u dodatnim sporazumima. Zahtjevani dokumenti (npr. certifikat o usklađenosti, upute za izvođenje i montažu) moraju biti priloženi uz proizvod na jeziku države u kojoj se proizvod daje na tržište i dalju upotrebu.

B1-2.4 Dodatne karakteristike pojedinih kontrolnih oznaka

B1-2.4.1 Ako je proizvod proizveden na nekoliko lokacija sa različitim kvalifikacijama (npr. sa ili bez ISO 9001), kvalifikacijski nivo odgovarajuće lokacije može se koristiti samo ukoliko se modeli s različitih lokacija drugačije označavaju. Inače se za reklamiranje smije koristiti onaj nivo kvalifikacije koji se može primijeniti na sve lokacije.

B1-2.4.2 Rok važenja certifikata zasnovanih na Zakonu o bezbjednosti proizvoda (oznaka GS) je ograničen na pet (5) godina, s tim da postoji mogućnost za produžetak tog roka.

B1-2.5 Nositelji kontrolnih oznaka moraju učestalo pratiti proizvodnju proizvoda kojima je dodijeljena oznaka kako bi osigurali usklađenost sa zahtjevima ispitivanja. Oni također moraju provesti određena ispitivanja i provjere, dokumentirati sve pritužbe u vezi s certificiranim proizvodima i otklanjati neusklađenosti.

Certifikacijsko tijelo mora odmah biti obaviješteno o svim promjenama napravljenim na proizvodu, opozivima ili sigurnosnim incidentima nakon certificiranja. Ukoliko proizvođač želi i dalje zadržati certifikat, certifikacijsko tijelo može od njega zatražiti da dokaže usklađenost sa standardima i/ili sa tehničkim propisima ili može tražiti provođenje dodatnog ispitivanja u kvalificiranoj kontrolnoj laboratoriji.

B1-2.6 Minimalan zahtjev da bi se utvrdila identičnost odobrenog tipa proizvoda i serijski proizvedenog proizvoda je da svaki proizvod bude označen naljepnicom/etiketom koja jasno pokazuje naziv proizvođača ili uvoznika, te oznaku tipa. Ukoliko proizvod koji je ispitan ne zadovoljava zahtjeve ispitivanja i ako su proizvodi koji odgovaraju uzorku s ovog ispitivanja već distribuirani u prodaju ili ako njihova kontrolna oznaka može biti predmet zloupotrebe,

promjenjeni uzorak za ispitivanje može se certificirati samo ako nosi drugu oznaku tipa.

B1-2.7 Provjera proizvodnih lokacija u slučaju certifikata s dozvoljenom upotrebom kontrolne oznake (usluga provjere), praćenje stanja na tržištu:

B1-2.7.1 Certifikacijsko tijelo će, na trošak nositelja certifikata, redovno provjeravati postrojenja za proizvodnju i ispitivanje, kao i mjere osiguranja kvaliteta, kako bi se osigurali dokazi o očuvanju karakteristika proizvoda na kojima je certifikat zasnovan. Alternativno, ako certifikacija uključuje pravo korištenja kontrolne oznake, provjere metodom slučajnog uzorka zasnovane na Odluci vijeća 768/2008/EC moraju biti dogovorene prije izdavanja certifikata. Ukoliko je sistem predmetnog proizvodnog postrojenja certificiran od strane TÜV SÜD, usluga provjere može se uključiti u nadzorni/recertifikacijski audit tog sistema.

Također se može dogovoriti dodatna provjera proizvoda prije njihove isporuke, kako bi se osigurao njihov kvalitet, pri čemu se na uzorku proizvoda koji su spremni za isporuku provjerava njihova usklađenost sa ispitanim i *certificiranim tipom*.

B1-2.7.2 Nositelj certifikata će osigurati da certifikacijsko tijelo ima mogućnost provjere proizvodnih i poslovnih prostora navedenih u certifikatu, kao i relevantnih skladišta njihovih zastupništava, uvoznika ili podružnica u bilo kojem periodu u toku radnog vremena i to bez prethodne najave. Nositelji certifikata također moraju osigurati da certifikacijsko tijelo može besplatno dobiti potreban broj uzoraka certificiranih proizvoda u svrhe ispitivanja, čak i iz proizvodnih ili poslovnih prostora koji nisu njihovo vlasništvo. Izvještaj o izvršenoj kontroli dostavlja se predstavnicima proizvodne lokacije i nositelja certifikata.

B1-2.7.3 Nositelj certifikata mora smjesta obavijestiti certifikacijsko tijelo ukoliko dođe do premještanja proizvodnog pogona, prenosa proizvodnih pogona na drugu firmu/vlasnika ili do promjena u proizvodnom procesu koje bi mogle uticati na certificirani proizvod

U ovim i sličnim posebnim slučajevima, certifikacijsko tijelo može zahtijevati da se proizvod uz kontrolnu može identificirati i inspeksijskom oznakom, tako da se mogu prepoznati proizvodi nastali u različitim periodima proizvodnje. Ukoliko dođe do promjene proizvodne lokacije, TSC mora provjeriti i odobriti novi proizvodni objekt za proizvodnju prije nego što se proizvodi koji su tu proizvedeni označe kontrolnom oznakom. Nositelj će obavijestiti certifikacijsko tijelo o bilo kakvim promjenama vezanim za podatke nositelja.

B1-2.7.4 Certifikacijsko tijelo je ovlašteno da s tržišta uzme uzorke proizvoda označenih kontrolnim znakom u svrhu ispitivanja. Nositelj certifikata snosi troškove ponovnog ispitivanja/provjeravanja proizvoda i/ili proizvodne lokacije, ukoliko zahtjevi koji su navedeni na certifikatu nisu zadovoljeni, npr. zbog neovlaštenih izmjena koje će ili bi mogle dovesti do povlačenja certifikata.

- B1-2.7.5   Nositelj certifikata dužan je odmah obavijestiti certifikacijsko tijelo ukoliko dođe do štete ili sličnih događaja koji su povezani sa certificiranim proizvodom.
- B1-2.8   Uz postojeći (osnovni) certifikat, mogu se izdati i dodatni certifikati:
- a. istom (glavnom) nositelju certifikata, ukoliko želi da certificira proizvod pod drugim nazivom u odnosu na onaj koji je naveden u (osnovnom) certifikatu.
  - b. nosiocu certifikata koji nije isti kao glavni nositelj certifikata ukoliko on želi da certificira proizvod pod drugim ili istim nazivom u odnosu na onaj koji je naveden u (osnovnom) certifikatu. Preduslov je saglasnost (glavnog) nositelja certifikata i potvrda da je proizvod po strukturi identičan strukturi proizvoda navedenog u (osnovnom) certifikatu.
- Sadržaj i važenje takvih certifikata ovisni su od (osnovnog) certifikata.
- B1-2.9   Pored slučajeva navedenih pod A-2.2, certifikacijsko tijelo može povući ili opozvati certifikat po vlastitom nahođenju sa ili bez prethodnog obavještenja, ukoliko:
- B1-2.9.1   se otkriju greške ili neusklađenosti kod proizvoda ili kod sistema upravljanja kvalitetom, ili ukoliko proizvodi nisu usklađeni s certificiranim uzorcima ili ukoliko glavni preduslovi za certificiranje proizvoda/sistema više nisu ispunjeni;
  - B1-2.9.2   proizvod nije ili više nije pokriven dokumentom na osnovu kojeg je zasnovano vrednovanje (npr. direktiva, standard) ili mu je nehotice dodijeljena pogrešna osnova za vrednovanje ili je nehotice smješten u pogrešnu klasu relevantne EC direktive na kojoj je zasnovano ispitivanje;
  - B1-2.9.3   proizvod više ne zadovoljava bitne zahtjeve odgovarajućih direktiva, standarda ili drugih kriterija, i s tim izlaže korisnike, operatore ili treće strane znatnom riziku, ili ne ispunjava njegovu namjenu koja mu je određena od strane proizvođača i ako ti neostaci nisu ispravljeni u primjerenom roku;
  - B1-2.9.4   provjera proizvodnih objekata, skladišta i ispitne opreme ili ispitivanje proizvoda u kontrolnom laboratoriju nije moguće ili ukoliko sami proizvodi nisu dati na raspolaganje u zadatom roku. Ovo također važi ako se ne mogu izvesti usluge provjere ili nadzorni auditi u vremenskom roku od 4 sedmice (osim ako nije drugačije određeno od strane certifikacijskog tijela) i pored upućenog pismenog zahtjeva ili ako se u dogovorenom roku ne otklone neusklađenosti putem odgovarajućih korektivnih mjera;

Modul B2) Posebna pravila za auditiranje i certificiranje sistema upravljanja

B2-1. Općenito

TSC provodi auditiranje i certificiranje sistema upravljanja (u daljem tekstu: sistem) i na reguliranom području, npr. prema direktivama EU.

TSC ne pruža savjetodavne usluge koje se odnose na uspostavljanje sistema upravljanja.

B2-2. Preliminarna ocjena sistema, preaudit

Po želji klijenata, neovisno od certifikacijskog postupka, TSC nudi sljedeće usluge:

B2-2.1 preliminarno (prethodno) ocjenjivanje, gdje se na osnovu pregledane dokumentacije sistema upravljanja upozorava na slabe tačke opisanog sistema u odnosu na zahtjeve odgovarajućih zakonskih propisa ili standarda. Klijent dobija izvještaj o rezultatima tog ocjenjivanja.

B2-2.2 preaudit, čiji se ukupni opseg na licu mjesta dogovara sa klijentom, s ciljem ukazivanja na slabe tačke sistema. Auditor, na završnom razgovoru, izvještava klijenta o rezultatu preaudita, a na zahtjev naručioca TSC izrađuje izvještaj o preaudit. Dozvoljeno je provođenje samo jednog (1) preaudita.

B2-3. Certifikacijski postupak

B2-3.1 Priprema

B2-3.1.1 Informacijski razgovor

Na zahtjev klijenta, unaprijed se mogu raspraviti sljedeće tačke:

- cilj, prednosti i preduvjeti za certificiranje
- sadržaj i vremenski tok certifikacijskog postupka
- zakonska osnova, standard audita, područje primjene audita
- procjena troškova

B2-3.1.2 Priprema za certifikacijski audit

Nakon što je klijent napismeno prihvatio ponudu dostavljenu od strane TSC, njegovo rukovodstvo imenuje Predstavnik koji je odgovoran za proces certifikacije; TSC ima obavezu da obavijesti klijenta o auditorima koji će provesti audit (audit tim ili vodeći auditor).

Poštuju se uvjeti navedeni u važećim standardima i propisima koji se odnose na nedozvoljeno savjetovanje od strane auditora. Klijent ima pravo odbijanja auditora.

Ukoliko zakonska pravila, tj. obaveze o čuvanju povjerljivosti podataka, ne stoje na putu, klijenti mogu tražiti informacije o svakom članu audit tima.

B2-3.2 Certifikacijski audit

Početni certifikacijski audit se provodi u dvije (2) faze [prva (1.) faza i druga (2.) faza audita].

Klijent će osigurati da je odgovarajuće osoblje dostupno za odgovaranje na postavljena pitanja; klijenti odobravaju auditorima da pristupe pojedinim dijelovima firme i dopuštaju im da preispitaju sve zapise koji se odnose na sistem.

B2-3.2.1 Preispitivanje i ocjena dokumentacije sistema upravljanja/prva (1.) faza audita

Klijenti predočavaju certifikacijskom tijelu svu dokumentaciju sistema upravljanja koja se odnosi na njihove sisteme (Poslovnik, i ako je to potrebno, i druge dokumente kao što su dokumentirane procedure, radna i kontrolna uputstva) kako bi se preispitalo i ocijenilo da li su oni usklađeni s važećim propisima i standardima. Ako je sistem već certificiran za isti ili odgovarajući standard od strane drugog tijela, onda klijent mora priložiti kopiju tog certifikata s informacijama o području važenja, kao i podatke o rezultatima s prethodnog audita.

Certifikacijsko tijelo treba

- preispitati dokumentaciju sistema upravljanja
- odrediti spremnost za 2. fazu audita
- obaviti preispitivanje ključnih ili značajnih aspekata koji se odnose na područje primjene i operacije sistema upravljanja
- prikupiti potrebne informacije koje se odnose na područje primjene i povezane zakonske i regulatorne zahtjeve klijentovih operacija
- planirati certifikacijski audit (2. faza), uključujući potvrđivanje zahtjeva za audit tim PZO TÜV SÜD_AB1B2C2 Stranica 20 od 31, Status: 12/13 TÜV SÜD Group
- procijeniti da li obavljeni interni auditi i preispitivanje od rukovodstva potvrđuju nivo implementacije i spremnost klijenta za 2. fazu audita.

Na osnovu rezultata 1. faze audita, certifikacijsko tijelo procjenjuje da li je nivo implementacije sistema upravljanja dovoljan za obavljanje 2. faze audita i planira proces i prioritete za 2. fazu audita. Detalji 2. faze audita će se dogovoriti sa klijentom.

Ako je to naloženo od suda ili drugih nadležnih tijela (npr. nadležnih državnih organa, akreditacijskog tijela ili vlasnika certifikacijske sheme) TSC može zatražiti uzorke s ciljem provjere sistema upravljanja. Dodatne troškove vezane za ta dodatna testiranja snosi klijent.

Certifikacijsko tijelo dokumentira rezultate prve faze audita, i o njima izvještava klijenta, uključujući i informacije o područjima koja bi se u drugoj fazi audita mogla okvalificirati kao kritične neusklađenosti.

Dogovoreni period između prve i druge faze audita treba klijentu dati dovoljno vremena da otkloni slabosti na svim problematičnim područjima.

B2-3.2.2 Certifikacijski audit na licu mjesta/ druga (2.) faza audita

Prije početka druge faze audita, klijentima se u svrhu informiranja dostavlja plan audita, koji je prethodno međusobno usaglašen. Za vrijeme audita, klijenti dokazuju praktičnu primjenu njihovih dokumentovanih procedura, a auditori provjeravaju i ocjenjuju efektivnost sistema na osnovu dogovorenih zakonskih odredbi, standarda i drugih kriterija.

B2-3.3 Certifikacija

Certifikacijsko tijelo izdaje certifikat, sa uobičajenim rokom važenja od tri (3) godine od datuma odluke o certifikaciji, i to samo ako su ispunjeni svi zahtjevi odgovarajućeg standarda, te svi primjenljivi zakonski i državni propisi.

B2-3.4 Nadzorni audit

Nadzorni audit potrebno je provoditi u firmi redovno (obično godišnje) pri čemu se moraju zaključiti prihvatljivim rezultatima da bi certifikati ostali važeći.

Prvi nadzorni audit se provodi najkasnije 12 mjeseci od zadnjeg dana druge faze audita, pod uslovom da posebni propisi ne utvrđuju drugi datum audita. U opravdanim slučajevima TSC ima pravo provesti audit u kraćem roku (vanredni audit) ili nenajavljene (ad-hoc audite) o trošku nositelja certifikata. Certifikacijsko tijelo mora specificirati zahtjeve koji nalažu izvođenje ovog audita u kraćem roku, i saopštiti ih certificiranom klijentu.

Radi njegove pripreme za nadzorni audit, klijent mora certifikacijskom tijelu dostaviti Poslovnik o upravljanju i spisak svih provedenih izmjena koje su izvršene, ukoliko ono to zatraži. Nadzornim auditom auditor provjerava odabrane elemente/procese sistema upravljanja kako bi se uvjerio da sistem upravljanja i dalje ispunjava zahtjeve. Auditor je obavezan sačiniti izvještaj s nadzornog audita.

B2-3.5 Ostale aktivnosti nadzora

Ostale aktivnosti nadzora mogu se odnositi na:

- pitanja, koja certifikacijsko tijelo upućuje certificiranim klijentima, a odnose na aspekte certifikacije,
- ocjenu informacija koje pruža klijent o njegovim djelatnostima (npr. reklamni materijal, web stranice),
- zahtjeve upućene klijentu da osigura dokumente i zapise (na papiru ili u elektronskoj formi), i
- ostale metode nadzora performansi certificiranog klijenta.

B2-3.6 Recertifikacijski audit

Recertifikacijski audit se provodi pravovremeno prije isteka važenja certifikata, da bi se omogućio kontinuiran certifikacijski ciklus. Certifikat se može produžiti ako se u firmi provede uspješan recertifikacijski audit. Pri tome se, na osnovu slučajnog uzorka provjerava efektivnost cjelokupnog sistema. Radi njihove pripreme za audit, klijenti moraju auditoru/audit timu dostaviti važeći Poslovnik o upravljanju i spisak svih provedenih izmjena. U slučajevima kad su se desile veće promjene sistema, može se zahtijevati provođenje prve faze audita.

B2-3.7 Neusklađenosti

Nakon završetka audita, TSC obavještava klijenta o rezultatu audita na završnom sastanku i putem Izvještaja s audita. Izvještaj o neusklađenosti potpisuje i predstavnik rukovodstva za audit. Klijent treba dokumentirati zahtijevane korekcije i korektivne mjere. U slučaju kritične neusklađenosti moguć je jedan (1) naknadni audit; troškovi se obračunavaju u skladu s opsegom naknadnog audita (po važećem cjeniku). Isto važi za dodatne provjere zahtjevanih korektivnih mjera, koje su dokumentirane u Izvještaju o neusklađenostima.

B2-4 Dodatne ugovorne klauzule

B2-4.1 Certifikacijsko tijelo se obavezuje da će, u okviru svojih mogućnosti, pratiti korektnost korištenja certifikata prilikom reklamiranja od strane naručioca. Certifikacijsko tijelo provjerava i ocjenjuje pritužbe treće strane kao i ostale promjene i pitanja u poduzeću klijenta o kojima dobije informacije koja izazivaju zabrinutost. Ono obavještava nositelja certifikata o značajnim promjenama u postupku certifikacije i nadzora kao i o bilo kojim promjenama u standardima koje su značajne za certifikaciju.

B2-4.2 Klijent treba ispuniti sve opravdane zahtjeve vezane za certifikaciju i dostaviti sve informacije potrebne za provođenje audita.

Nositelji certifikata će odmah, ali ne kasnije od jednog (1) mjeseca, napismeno obavijestiti certifikacijsko tijelo o značajnim izmjenama u njihovom sistemu i o izmjenama u strukturi/organizaciji firme koje utiču na usklađenost sistema upravljanja, ili o bilo kojim drugim značajnim događajima koji utiču na usklađenost sa zahtjevima za certificiranje.

Ove promjene mogu uključivati, ali nisu ograničene na, npr:

- pravni ili organizacijski status;
- komercijalni status ili vlasništvo;
- organizaciju i/ili upravljanje (uključujući pojedinačne promjene ključnog osoblja);
- kontakt adrese i adrese lokacija;
- područja primjene (branše) i djelatnosti u okviru certificiranog sistema upravljanja, i
- veće promjene unutar sistema upravljanja i procesa koje uključuju i planirane promjene ukoliko to zahtijeva certifikacijsko tijelo ili shema.

Pored toga, nositelji certifikata moraju dokumentirati sve unutrašnje i vanjske pritužbe na njihove sisteme upravljanja te provoditi korektivne mjere, i te informacije prezentirati tokom audita.

Certifikacijsko tijelo će preispitati izmjene i savjetovati nositelja certifikata ukoliko treba poduzeti dodatne radnje potrebne za nastavak certifikacije.

Unatoč činjenici da TSC po pravilu obavještava nositelja certifikata o predstojećim nadzornim/recertifikacijskim auditima, dužnost je nositelja certifikata da zatraži te audite barem tri (3) mjeseca prije njihovog krajnjeg roka u tom dvanaestomjesečnom ciklusu kako bi se certifikat održao važećim.

B2-4.3 Kod uzimanja u obzir prelaznih perioda kao obavezujuća ugovorna osnova primjenjuju se izmjene u standardima, osnovnim pravilima rada ili drugim propisima. Broj auditor dana naveden u ponudi je podložan odobrenju certifikacijskog tijela.

B2-4.4 Integrirani sistemi upravljanja moraju omogućiti identificiranje specifičnih aspekata pojedinih sistema.

B2-4.5 Certifikacijsko tijelo može učiniti da su podaci o izdatim, ukinutim, suspendiranim ili povučenim certifikatima dostupni javnosti.

MODUL C2) Posebna pravila za auditiranje i certificiranje određenih sistema upravljanja od strane TÜV SÜD Management Service GmbH (TÜV SÜD MS)

(Ove odredbe i uvjeti dopunjuju ili zamjenjuju dijelove A i B kako slijedi:)

C2→B2 Modul B2

C2-0.→B2 Broj auditor dana i druge akreditacijske odluke navedeni u ponudi će se primjenjivati uz odobrenje od strane certifikacijskog tijela.

C2-1.→B2 Dodatne odredbe i uvjeti auditiranja, provjere i certifikacije se odnose na:

C2-1.1→B2 VDA 6.x: VDA dio 6 „Osnove za audit kvaliteta“ i VDA dijelovi 6.1, 6.2 i 6.4. U VDA dijelu 6 utvrđuju se zahtjevi, pravila i procesi pri provođenju audita između proizvođača automobila i dobavljača, te kod provođenja audita od certifikacijskog tijela kao treće strane, koje moraju ispoštovani sve uključene strane. Drugi referentni dokumenti kao dopuna za dio VDA 6.x (odobrena tumačenja) objavljeni su na web stranici VDA-QMC-a. www.vda-qmc.de

C2-1.2→B2 ISO/TS 16949: „Certifikacijska shema automobilske industrije prema tehničkoj specifikaciji ISO/TS 16949“ je obavezujuća za sva certifikacijska tijela priznata od strane IATF i stoga mora biti ispunjena i od svakog klijenta čiji je cilj certifikat prema ISO/TS 16949. Ostali primjenjivi dokumenti koji dopunjavaju Certifikacijsku shemu automobilske industrije prema tehničkoj specifikaciji ISO/TS 16949 (odobrena tumačenja) objavljena su na web stranici IATF. www.iatfglobaloversight.org

C2-1.3→B2 ISO 9001 i 14001: Obavezna je primjena dokumenata Internacionalnog akreditacijskog foruma (IAF): MD 1:2007 (Certifikacija na više lokacija zasnovana na uzorkovanju), MD 2:2007 (Transfer akreditirane certifikacije sistema upravljanja), MD 5:2007 (Trajanje QMS i EMS audita).

C2-1.4→B2 BS OHSAS 18001: Odredbe Njemačkog akreditacijskog organa (Deutsche Akkreditierungsstelle - DAKS), i „Obavezujućeg dokumenta Međunarodnog akreditacijskog foruma - IAF za određivanje trajanja QMS i EMS audita“ (IAF MD 5:2009) primjenjuju se također za certificiranje i auditiranje sistema zaštite zdravlja i sigurnosti prema OHSAS 18001.

C2-1.5→B2 ISO 27001: ISO/IEC 27006

C2-1.6→B2 ISO 22000: ISO 22003

C2-1.7→B2 Standardi za ljudsku i životinjsku hranu: EN 45011 ili ISO / IEC 17065 nakon stupanja na snagu (ne odnosi se na ISO 22000, FAMI-QS i FSSC 22.000).

C2-1.8→B2 Certifikacija prema IFS - posebnim međunarodnim standardima (uključujući, ali ne ograničavajući se na, IFS hrane i IFS logistike):

- TÜV SÜD Management Service GmbH je ovlašten od strane IFS Management GmbH da provodi IFS audite i certifikacije, a ovo ovlaštenje prestaje ukoliko dođe do prestanka Okvirnog dogovora između TÜV SÜD Management Service GmbH i IFS Management GmbH;
  - TÜV SÜD Management Service GmbH je obavezan i neopozivo ovlašten od strane klijenata da IFS Management GmbH-u detaljno prenese rezultate sa IFS audita i certifikacija, neovisno od rezultata audita; ovi podaci će se pohraniti u online bazu podataka – IFS portal – ;
  - IFS Management GmbH je neopozivo ovlašten da matične podatke o auditiranim učesnicima na tržištu koji posjeduju važeći certifikat kao i osnovne podatke o provedenim auditima bez detaljnih informacija (npr. o broju osvojenih bodova) učini dostupnim putem IFS portala.
  - Klijent sam odlučuje da li će informacije o neuspješnim auditima i detaljne rezultate o uspješnim i neuspješnim auditima učiniti dostupnim veletrgovcima i trgovcima od strane IFS Management GmbH putem IFS portala.
  - Poduzeća koja imaju IFS certifikat su dužna da podržavaju provođenje audita u skladu sa „Cjelovitim IFS programom“. IFS Management GmbH kao vlasnik standarda obavlja aktivnosti Prema „Cjelovitom IFS programu“, na području upravljanja žalbama i preventivnim akcijama kako bi se osigurao kvalitet IFS.
- (1) U okviru upravljanja pritužbama, IFS Management GmbH može provoditi tzv. „istražne audite“ čiji je cilj razmatranje i rješavanje pritužbi koje se odnose na završene IFS audite.
- U najkraćem mogućem roku, sa ili bez najave, auditori koje je imenovao IFS Management GmbH provode istražni audit.
- (2) U okviru preventivnih aktivnosti za osiguravanje kvaliteta, IFS Management GmbH provodi tzv. „nadzorne audite“ kako bi pratili kvalitet obavljenih IFS audita po principu uzorkovanja, bez obzira na to da li je ili nije podnesena pritužba. Audite nasumično bira i provodi IFS Management GmbH.
- (3) Radi ponovnog odobrenja nadzor audita, prilikom standardnog certifikacijskog audita provode auditori IFS, koji su zaposlenici ili spoljni saradnici IFS Management GmbH.

Ukoliko su mjere poduzete po Cjelovitom IFS programu otkrile kršenje zahtjeva standarda pri njihovoj implementaciji od strane firme certificirane prema IFS standardima, firma će snositi troškove dodatnih audita provedenih po Cjelovitom IFS programu.

C2-1.9→B2 Certifikacija prema GMP+ standardu GMP International:

Firmama certificiranim po GMP+ standardu je dozvoljeno da koriste GMP+ logotip i stoga se moraju strogo pridržavati kriterija određenih od strane GMP+ International. Firme sa privremenim odobrenjem ne smiju ni na koji način koristiti GMP+ logotip.

Firme certificirane po GMP+ standardu moraju sarađivati pri nadzoru audita, paralelnim auditima i dodatnim auditima (auditi usklađenosti, supervizija i naknadni auditi).

C2-1.10→B2 Certifikacija prema QS standardu koju provodi QS Qualität und Sicherheit GmbH (Bonn, Germany):

Sarađivanje pri provođenju nadzora audita: Q&S GmbH ima pravo da pošalje ovlaštenu osobu/organizaciju da provjeri poštivanje standarda certifikacije. Jedan od načina verifikacije je da Q&S GmbH imenuje auditora koji će provesti nadzor audita u certificiranoj firmi.

U okviru certifikacije QS sistema od strane Q&S GmbH, učesnici su obavezni da sarađuju svo vrijeme pri provođenju nadzora audita (vidi smjernice za certifikacijska tijela, dijelovi 2.1.10. i 3.2. i Poglavlje 4.).

C2-1.11→B2 Certifikacija prema GLOBALGAP

Proizvođači ili firme certificirane prema GLOBALGAP-u moraju podržavati audite izvedene prema cjelovitom GLOBALGAP programu „Cjeloviti Certifikacijski progam, CIPRO“. CIPRO auditi se izvode od strane auditora koje je imenovao GLOBALGAP.

C2-1.12→B2 Certificiranje u skladu s BRC globalnim standardom za sigurnost hrane:

Nadzor certificiranih poduzeća:

U opravdanim slučajevima, TÜV SÜD MS ili BRC može provesti dodatne audite ili ispitati aktivnosti u bilo kojem trenutku na teret nositelja certifikata radi potvrđivanja produženja certifikata. Ove posjete mogu biti najavljene ili nenajavljene radi provođenja bilo cjelovitog ili djelomičnog audita.

Obavještanje certifikacijskog tijela:

Osim obaveznih informacija prema Pravilima ispitivanja i certificiranja B2-4.2, nositelj certifikata je dužan u pisanom obliku obavijestiti certifikacijsko tijelo, u

roku od najkasnije tri radna dana bez odgađanja, (Izveštaj o incidentu na e-mail adresu: incident_food_feed_certification@tuev-sued.de) o svim okolnostima koje mogu uticati na kontinuitet važenja certifikata.

To uključuje naročito, ali ne isključivo:

- sudski postupak koji se odnosi na sigurnost proizvoda i usklađenost sa zakonom
- opoziv proizvoda

Vlasnik certifikata obavezuje se da će pružiti TÜV SÜD MS sve informacije potrebne za procjenu uticaja na valjanost postojećeg certifikata.

C2-1.13→B2 Certificiranje u skladu s BRC Global Standardom za ambalažu i pakiranje materijala (BRC Packaging / BRC Global Standard):

U opravdanim slučajevima, TÜV SÜD MS ili BRC može provesti dodatne audite ili ispitati aktivnosti u bilo kojem trenutku na teret nositelja certifikata radi potvrđivanja produženja certifikata. Ove posjete mogu biti najavljene ili nenajavljene radi provođenja bilo cjelovitog ili djelomičnog audita.

Obavještavanje certifikacijskog tijela:

Osim obaveznih informacija prema Pravilima ispitivanja i certificiranja B2-4.2, nositelj certifikata je dužan u pisanom obliku obavijestiti certifikacijsko tijelo, u roku od najkasnije tri radna dana bez odgađanja, (Izveštaj o incidentu na e-mail adresu: incident_food_feed_certification@tuev-sued.de) o svim okolnostima koje mogu uticati na kontinuitet važenja certifikata.

To uključuje naročito, ali ne isključivo:

- sudski postupak koji se odnosi na sigurnost proizvoda i usklađenost sa zakonom
- opoziv proizvoda

Vlasnik certifikata obavezuje se da će pružiti TÜV SÜD MS sve informacije potrebne za procjenu uticaja na valjanost postojećeg certifikata.

C2-1.14→B2 Certificiranje u skladu s FSSC 22000

Nadzor certificiranih poduzeća:

U opravdanim slučajevima, TÜV SÜD MS ili BRC može provesti dodatne audite ili ispitati aktivnosti u bilo kojem trenutku na teret nositelja certifikata radi potvrđivanja produženja certifikata. Ove posjete mogu biti najavljene ili nenajavljene radi provođenja bilo cjelovitog ili djelomičnog audita.

Obavještanje certifikacijskog tijela:

Osim obaveznih informacija prema Pravilima ispitivanja i certificiranja B2-4.2, nositelj certifikata je dužan u pisanom obliku obavijestiti certifikacijsko tijelo, u roku od najkasnije tri radna dana bez odgađanja, (Izveštaj o incidentu na e-mail adresu: incident_food_feed_certification@tuev-sued.de) o svim okolnostima koje mogu uticati na kontinuitet važenja certifikata.

To uključuje naročito, ali ne isključivo:

- sudski postupak koji se odnosi na sigurnost proizvoda i usklađenost sa zakonom
- opoziv proizvoda

Vlasnik certifikata obavezuje se da će pružiti TÜV SÜD MS sve informacije potrebne za procjenu uticaja na valjanost postojećeg certifikata.

C2-1.15→B2 Certificiranje u skladu s Fami-QS

Upravljanje incidentima:

Certificirano poduzeće ima obvezu obavijestiti TÜV SÜD MS o svim incidentima ugrožavanja sigurnosti proizvoda i usklađenosti sa zakonom te u slučaju povlačenja proizvoda, bez odgode, ali najkasnije u roku od dva radna dana, u pisanom obliku (izveštaj na obrascu "Fami-QS D-CM-01.01" poslati na e-mail adresu: incident_food_feed_certification@tuev-sued.de).

Vanredni audit:

TÜV SÜD MS može provoditi vanredne audite, ako je certificirano poduzeće uključeno u incident koji ugrožava sigurnost proizvoda i usklađenost sa zakonom ili ako se na web stranici Fami QS vodi kao poduzeće "u postupku preispitivanja" ("under review").

Posebna pravila:

Ostali primjenjivi dokumenti su "pravila za operatore" ("rules for operators") na Web stranici <http://www.fami-qs.org/documents.htm>.

C2-1.16→B2 Ocjena ispunjavanja odgovarajućih uslova za izdavanje dozvole od tehničke službe (TS) za C kategoriju u smislu Okvirne Direktive 2007/46/EC, ECE Konvencije iz 1958 i Zakona o cestovnom prometu (StVZO) u okviru postupka tipskog odobrenja ili homologacije po German Motor Transport Authority (KBA):

TÜV SÜD MS ima pravo objaviti imena nositelja KBA certifikata. U postupku certifikacije prema gore navedenim Pravilnicima, kao i verifikacije prema StVZO (Propisi o dozvoli korištenja vozila u cestovnom prometu), TÜV SÜD

MS obavještava ovlašteno akreditacijsko tijelo njemačkog auto saveza (Kraftfahrt-Bundesamt) po pitanju, suspenzija, ukidanja, isteka važenja i oduzimanja KBA certifikata ili drugih potvrda koje su, između ostalog, uvijek povezane s postojećim ISO 9001 certifikatom i daje informacije o verifikacijskim potvdama.

TÜV SÜD MS može objaviti imena nositelja certifikata. U skladu sa postupkom certifikacije prema Direktivi 2007/46/EG, kao i postupkom certifikacije po StVZO (Propisi o dozvoli korištenja vozila u cestovnom prometu) TÜV SÜD MS obavještava njemačko akreditacije tijelo ovlašteno za promet motornim vozilima, German Motor Transport Authority (Kraftfahrt-Bundesamt), o izdavanju, suspenziji, isteku važenja i oduzimanju certifikata, potvdama o verifikaciji kao i ostalim potvdama koje su povezane s postojećim certifikatom.

C2-1.17→B2 Verifikacija po StVZO (Propisi o dozvoli korištenja vozila u cestovnom prometu), član 19 (3), uključuje Anex XIX i Direktivu za Upravni postupak kao i potvrdu o verifikaciji sistema kvaliteta proizvođača dijelova za vozila uz stručno mišljenje o tim dijelovima:

Potvrde o verifikaciji proizvođač može koristiti samo uz odgovarajuće stručno mišljenje o tim dijelovima prema članu 19. StVZO zajedno s Anex-om XIX.

C2-1.18→B2 Certifikacija po Uredbi o akreditaciji i Uredbi o odobrenju poticanja zapošljavanja (Zertifizierung Akkreditierungs-und nach Zulassungsverordnung Arbeitsförderung, AZAV): EN 45011 ili nakon stupanja na snagu, ISO / IEC 17065.

U tom kontekstu, pojam "proizvodni pogon" također se koristi kao mjesto na kojem se vrši obuka. Period važenja certifikata za pružaoca usluga obuke je pet godina, a za certifikaciju opće izobrazbe je tri godine s mogućnošću produženja perioda važenja do pet godina.

C2-1.19→B2 Standardi za ocjenu usklađenosti u poslovanju s kreditnim karticama (*Payment Card Industry (PCI) Compliance Standards*)

Klijent će osigurati da su zaposleni koji su odgovorni za informacijske sisteme pravovremeno obavješteni prije izvršenja narudžbe.

To u slučaju preispitivanja na licu mjesta (audit na licu mjesta) uključuje pristup svim prostorijama gdje treba provesti audit i raspoloživost svih odgovornih osoba tokom preispitivanja. Isto važi za obaveze informiranja koje iz toga proističu.

Klijent je dužan najmanje jednom dnevno uraditi sigurnosnu kopiju podataka koji mogu biti automatski obnovljeni u razumnom trošku u slučaju gubitaka podataka.

TÜV SÜD MS upozorava naručitelja, da se u okviru realizacije narudžbe posebno provjeravaju slabe tačke (*Vulnerability Scans*) – ali ne i isključivo – što bi moglo umanjiti rad sistema ili uzrokovati pad sistema te da se takvi događaji ne mogu isključiti. TÜV MS izričito isključuje bilo kakvu odgovornost za moguće štete ili druge posljedice koje iz toga mogu proizaći

TÜV SÜD MS nije odgovoran za tačnost, potpunost, operativne postupke, vremensku valjanost sigurnosnih programa ili promjenu sigurnosnih programa kartica organizacije i iz toga proisteklog ocjenjivanja..

TÜV SÜD MS ne zastupa klijenta pri pružanju usluge ocjenjivanja i ne preuzima odgovornost za (i) kašnjenje ili gubitke (ii) događaje prema zahtjevu treće strane (iii) pri korištenju i distribuciji rezultata ocjenjivanja koji se zasnivaju na sigurnosnim programima kartičnih organizacija i rezultatima ocjenjivanja provedenim od strane klijenta.

Naručilac daje neopozivo ovlaštenje TÜV SÜD MS, tako da nije potrebna posebna izjava o sporazumu od strane naručilac, da arhivira dokumente i informacije, dobijene u okviru izvršenja narudžbe u skladu sa zahtjevima kartičnih organizacija ili standarda Savjeta za sigurnosne standarde (PCI Security Standards Council) i da ih na zahtjev prosljeđuje.